A Szovjetunióban felbocsátották földkörüli pályára a VOSZTOK-3 szputnyik űrhajót

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam 5422. sz. | Vasárnap, 1962. augusztus 12. | 4 oldal. 20 bani

A fedélzeten: Andrian Nyikolajev őrnagy pilóta

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ:

1962 augusztus 11-én, moszkvai idő szerint 11,30 órakor a Szovjetunióban földkörüli pályára felbocsátották a Vosztok—3 szputnyik űrhajót. A Vosztok—3 űrhajót ANDRIAN GRIGORJEVICS NYIKOLAJEV őrnagy pilóta, szovjet állampolgár vezeti.

A repülés célkitüzései a következők:

— Kiegészitő adatok megszerzése az űrrepülés körülményeinek az emberi szervezetre gyakorolt hatásáról.

— Az ember munkaképességének tanulmányozása a sulytalanság feltételei között.

— Az ember által elvégzett bizonyos menynyiségü tudományos megfigyelés az űrrepülés feltételei között.

— Az űrhajók szerkezeteinek, a távközlési, irányitó és leszállási eszközöknek tökéletesitése.

A Vosztok—3 űrhajószputnyik a számitások szerint előirányzott pályához közelálló pályán helyezkedett el. Előzetes adatok szerint az űrhajószputnyik Föld körüli keringési ideje 88,5 perc, legkisebb távolsága (perigeum) és legnagyobb távolsága (apogeum) a Föld felszinétől hozzávetőleg 183, illetve 251 km., az egyenlitő sikjához viszonyitott pályasikjának hajlásszöge hozzávetőleg 65 fok.

A Vosztok—3 űrhajóval rendszeres kétoldali rádiókapcsolatot tartanak fenn.

Nyikolajev űrhajós pilóta saját üzenete, valamint a telemetrikus és televiziós rendszerek utján szerzett objektiv adatok szerint kielégitően viselte el az űrhajónak a pályán való elhelyezkedése időszakát és az átmenetet a sulytalanság állapotába. Nyikolajev elvtárs jól érzi magát.

Nyikolajev űrhajós pilóta a 20,006 és a 143,625 megaciklus hullámhosszokon továbbitja rádióadását. Az űrhajó fedélzetén elhelyeztek egy „szignál" rádióadót is, amely a 19,995 megaciklus hullámhosszon dolgozik.

Az űrhajó összes fedélzeti berendezései normálisan működnek.

Az űrhajós életrajzi adatai

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

Andrian Nyikolajev 1929-ben született a Csuvas SzSzAK (a Volga középső folyása) Sorsali falujában. Apja 1944-ben bekövetkezett haláláig kolhozban dolgozott, anyja szintén kolhoztag. A Nyikolajev-családnak hat gyermeke volt.

Andrian már kis korában segitette szüleit. Gyakran lehetett látni a mezőn, vagy az állattenyésztő telepen.

A hét osztály elvégzése után orvosnak készült és beiratkozott az egészségügyi müszaki középiskolába. Később azonban másképp határozott és átment az erdészeti müszaki középiskolába, ahol a két bátyja tanult.

Andrian mesterként egy karéliai erdőkitermeléshez került, és hamarosan nagy tekintélyre tett szert a tapasztalt fadöntő munkások körében. Sokat olvasott és elmesélte társainak olvasmányait, munkáját pedig ugy végezte, hogy mindig példaként állitották társai elé. Nyikolajev körzete egyike volt a legjobbaknak, s a higgadt, akaraterős ifju a munkások kedvence lett.

A szovjet hadseregbe bevonulva, Nyikolajevet az ország déli részén állomásozó egyik egységhez osztották be. A katonaságnál lövésszé és rádióssá kiképzett fiatal Nyikolajev azonban a repüléshez vonzódott. Nem elégedett meg azzal, hogy utasként szálljon repülőgépre, hanem maga akart vezetni, hogy érezze, miként engedelmeskedik akaratának az óriási acélmadár. A légiraj parancsnoka eleget tett Andrian kérésének s repülőiskolába küldte. Katonai szolgálata alatt Nyikolajev belépett az SzKP soraiba.

A repülőiskolában kiváló tudásra tett szert, s Leonyid Szokolov, a Szovjetunió hőse irányitásával fejlesztette tovább tudását. Bajtársai jól emlékeznek arra, hogy a fiatal pilóta, csodálatos önuralomról téve tanuságot, egy mezőn szállt le sugárhajtásu repülőgépével, amelynek motorja kigyulladt. Andrian kiugorhatott volna a repülőgépből, de elhatározta, hogy minden áron megmenti a gépet. German Titov „17 hajnal a Kozmoszban" cimü könyvében beszéli el ezt az epizódot. A 2. számu űrhajós megirja, hogy Nyikolajevet saját szavai szerint higgadtsága segitette e nehéz helyzetben. Higgadtság és hidegvér, amivel a rendkivül bonyolult űrhajózási technika kiváló ismerete párosul, — ezek Nyikolajev jellemző tulajdonságai.

Nyikolajevet egy napon a vezérkarhoz rendelték, s megkérdezték, akar-e ultramodern készülékekkel repülni. Beleegyezett s igy bekerült a űrhajósok közé. Itt ismerkedett meg Gagarinnal és Titovval. Nyikolajev volt Titov helyettesse és repülésre készen buvárruhában kisérte el a Vosztok—2 űrhajóig. Titov sikeres leszállása után még nagyobb igyekezettel folytatta a felkészülést, mivel feltételezte — ő lesz az, akinek folytatnia kell a két első szovjet űrhajós müvét.

Nyikolajev most a Kozmoszban repül. Földijei még emlékeznek arra, hogy a kis Andrian 25 évvel ezelőtt látott először igazi repülőteret. Akkor órákon át csak a repülőgépekről beszélt, mikor pedig hazatért felmászott egy fára és azt mondotta, hogy lerepül róla. Alig lehetett meggyőzni arról, hogy lejöjjön.

A falu lakosai büszkén beszélnek földijükről, aki a Kozmosz meghóditóinak sorába lépett.

Repülés előtti nyilatkozat

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Andrian Nyikolajev őrnagy kozmoszbeli repülőutja előtt ezt a nyilatkozatot tette: „Nemrég kisértem ki Jurij Gagarint és German Titovot a csillagok felé vezető első repülőutjuk alkalmával, ma pedig engem ér az a nagy megtiszteltetés, hogy kozmikus repülőutra indulhatok". Nyikolajev őrnagy köszönetet mondott a kommunista pártnak s Központi Bizottságának az iránta tanusitott bizalomért és kifejezte meggyőződését, hogy a repülés sikerrel fog lefolyni.

A harmadik űrhajós hangsulyozta, hogy az egész emberiség csodálatát kiváltó első szovjet űrrepülések békés célokat szolgáltak. Ugyanilyen célt szolgál a ma kezdődő uj repülés is.

TÁVIRAT

Jól érzem magam, a fedélzeten minden rendben van

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ:

Andrian Nyikolajev őrnagy, űrhajós pilóta moszkvai idő szerint 11,45 órakor, a Szovjetunió területe fölött elrepülve, a következő üzenetet küldte a Vosztok—3 űrhajó fedélzetéről: „Jól érzem magam, a fedélzeten minden rendben van, a Föld jól látható az űrhajó ablakán át.

Nyikolajev űrhajós".

Lapunk negyedik oldalán:

További tudósitások a Vosztok-3 űrhajó útjával kapcsolatban

A Vosztok-3 szputnyik űrhajó repülése normálisan folyik

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A Vosztok—3 szputnyik űrhajó repülése normálisan folyik. A fedélzeten lévő összes készülékek és rendszerek pontosan és állandóan müködnek. A légszabályozó és frissitő berendezések a megállapitott korlátok között tartják a hőmérsékletet, a légnyomást és a levegő nedvességtartalmát.

A televiziós közvetités és a Földre érkezett adatok azt bizonyitják, hogy az űrhajós jól érzi magát. A földi állomások rendszerén keresztül állandó rádiótelefon összeköttetés áll fenn az űrhajóssal.

13 óra 08 perckor (moszkvai idő) A. Nyikolajev az űrhajóról ujabb üdvözlő üzenetet intézett a Szovjetunió népeihez.

German Titov nyilatkozata Andrian Nyikolajev űrhajósról

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

German Titov: „Andrian Nyikolajev űrhajós rendelkezik az űrhajó-parancsnok számára nélkülözhetetlen hidegvérrel. Barátom önuralma bámulatos. Nem kétséges, hogy repülése során sok ujabb eredménnyel fogja kiegésziteni az én és Jurij Gagarin eredményeit".

Andrian Nyikolajev valóban olyan hőstettet vitt végbe, amely örökre bekerül a világür meghóditásának hőskölteményébe.

Felszabadulásunk évfordulójának köszöntésére

Jó munkával...

Az aradi Teba gyár munkásai, mérnökei és technikusai kiváló munkasikerekkel köszöntik felszabadulásunk 18. évfordulóját. Az üzem gyapotfonodájának munkaközössége az év elején vállalta, hogy 10.000 kilogramm gyapotfonalat termelnek terven felül. A lelkes munka következtében a részleg dolgozói az év első hét hónapjában már 15.000 kiló fonalat gyártottak terven felül. Most, felszabadulásunk évfordulójának küszöbén, a gyapotfonoda dolgozói még lelkesebben, nagyobb szorgalommal és odaadással harcolnak a terv mutatószámainak maradéktalan teljesitéséért és tulszárnyalásáért, valamint a kitünő minőségü fonal gyártásáért. Igy például augusztus első tiz napjában a részleg dolgozói 2600 kiló jóminőségü fonalat adtak terven felül. A részlegen megtartott termelési értekezleten a dolgozók felajánlásokat tettek felszabadulásunk ünnepének méltó köszöntésére.

Jobb és olcsóbb javitási munkálatokkal

A közeledő ünnep köszöntésére a Gépjavitó üzem munkaközössége is értékes felajánlásokat tett. A részlegen a javitási munkálatok folyamán állandó fém- és alkatrész takarékossági mozgalom folyik. A dolgozók arra törekednek, hogy mezőgazdaságunknak minél több kijavitott traktort adjanak. Igy az 1-es számu Nürnberger István által vezetett brigád vállalta, hogy a nagy ünnep tiszteletére öt motorral többet javitanak meg és adnak át a mezőgazdasági egységeknek, valamint 2000 lej értékü megtakaritást eszközölnek az alkatrészek ujra használhatóvá tétele révén. Ugyanazon a részlegen dolgozik a 3-as számu, Calimente Vasile kommunista által vezetett brigád is. Ők is arra törekednek, hogy minél szebb sikerekkel köszönthessék Augusztus 23-át. Vállalták, hogy 2000 lej értékü megtakaritást eszközölnek, és 50 csapágykosárral többet javitanak ki.

Értékes felajánlások

Városunk dolgozói napról-napra szebbnél-szebb sikerekről számolnak be. A Fierarul gyár dolgozói is kiveszik részüket a munkából. De nem elégszenek meg az eddig elért eredményekkel. Ezt bizonyitja az is, hogy a vállalat munkaközössége augusztus első dekádjában a havi össztermelési tervet 33,7, mig az árutermelési tervet 33,1 százalékban teljesitette. A vállalat különböző részlegein dolgozó kommunistákkal az élen, a munkások értékes felajánlásokat tettek. Igy például a 3-as számu pántrészlegen dolgozó Kongler Erzsébet és Erceanu Emilia vállalták, hogy előirányzatukat 20, illetve 15 százalékkal szárnyalják tul. Az üzem más részlegein is elhangzottak ilyen vállalások. Például Raumer Borbála, Ádám Erzsébet, Hohn Ilona, Szabó Borbála és mások felajánlották, hogy tervüket 25 százalékkal szárnyalják tul. Az ünnepköszöntő szocialista versenyből kiveszik részüket az öntöde dolgozói is. Például Gulacsik József és Balogh Lajos 30—30, Cohan Mihai pedig 45 százalékos tervtulteljesitést vállalt.

Legújabb események, hírek, jelentések

A napokban érkezett

12-es számú bútoráruház

A napokban két ujtipusu kombinált butorféleséggel bővült az áruház választéka. Az egyik Closca tipusu butor, melyet a nagybányai butorgyár készitett, a másik pedig Nadlac tipusu, melyet a nagylaki helyiipari vállalat gyártott.

Ezenkivül az áruházban megtalálható a Sibiu 1-es és 2-es tipusu kombinált szobabutor, a Carei és Tudor Vladimirescu tipusu hálószobabutor, valamint az I. C. Frimu tipusu konyhabutor is.

75-ös számú Elegant konfekció áruház

Alig néhány hét választ el attól a naptól, amikor az iskolák ujra megnyitják kapuikat a diákok előtt. Megkezdődik az uj tanév. Ilyenkor a szülők legtöbbje előre gondoskodik arról, hogy beszerezze gyermekének iskolás egyenruháját. De nemcsak a szülők gondoskodnak erről, hanem a fentemlitett áruház dolgozói is. Ebben az áruházban ugyanis nagy választékban kapható az iskolások részére egyenruha, 28 és 45 szám között.

Országos bemutató

A Temesvári Állami Szinház müvészegyüttese országos bemutatóra készül. A bemutató előadást városunkban, az Állami Szinházban tartják meg augusztus 14-én, este 8 órai kezdettel. Szinre kerül Jean Racine nagy klasszikus francia tragédiairó Fedra cimü öt felvonásos tragédiája.

VERSENYBEN a levelezők

Az IMSz őrhelyek tevékenységéről

A Fierarul gyárban öt IMSz őrhely tevékenykedik. Valamennyi szerkesztő bizottságának tagjai arra törekednek, hogy a fallujságon megjelenő cikkek tükrözzék a gyár mindennapi életét. Igy természetesen szó kerül a kiváló eredményekről, de megemlitik a hibákat is, megbirálják azokat, akik nem teljesitették tervüket, vagy akik késnek, nem tartják be a munkafegyelmet, stb.

A 2-es számu részleg IMSz őrhelyének fallujságán juniusban megbirálták Podea Traian és Serban Gheorghe ifjumunkásokat, akik normán alul teljesitették juniusi tervüket. A birálat használt, mert juliusban sokkal lelkiismeretesebben dolgoztak. Elhatározásuk, hogy ezentul csak kiváló munkát végeznek, hogy csak dicséretben legyen részük.

Hasonlóan megemlithetjük a 4-es részleg IMSz őrhelyét, amely Hentea Nicolae vezetésével hathatósan hozzájárul a fiatalok neveléséhez.

A Fierarul gyári IMSz őrhelyek tevékenységükben jelentős támogatást kapnak a gyári IMSz szervezettől. Időnként elemzik tevékenységüket. Ilyenkor hasznos tanácsokkal látják el az IMSz őrhelyek szerkesztő bizottságait. A pártalapszervezettől és a gyári IMSz szervezettől kapott segitség hozzájárul ahhoz, hogy az IMSz őrhelyek még eredményesebben tölthessék be hivatásukat.

Kemenes Mária

IRODALOM ★ MŰVÉSZET

A legszebb műsorszámokkal a nagy ünnep köszöntésére

A meghitt, kedves családi évforduló alkalmával mindenki igyekszik valami szivből jövővel, széppel kedveskedni, növelni az általános örömöt. Így van ez a nagy családban, a mi felszabadult hazánkban is. S az uj élet napfényre jutásának, a pártvezette dolgozók dicső győzelmének nagy évfordulója minden ember számára jelentős és bensőséges ünneppé vált.

Ezt bizonyitják a nagy nap köszöntésére elért munkasikerek, a derekas helytállás és erről tanuskodnak az üzemi klubok, falusi művelődési otthonok ünnepi műsorai. Mindenütt a legszebbet, a legjobbat akarják a közönség elé vinni, hogy ezzel is még emlékezetesebbé tegyék népünk legnagyobb nemzeti ünnepének évfordulóját.

A Rajoni Művelődési Ház már hetekkel ezelőtt jól átgondolt műsorjavaslatot állitott össze, amelyet eljuttatott valamennyi községi és falusi művelődési otthon vezetőségéhez. Hasonlóan idejében megkezdte irányító munkáját a Helyi Szakszervezeti Tanács művelődési osztálya is.

Igy mindenütt bőven volt idő a felkészülésre, s az illetékes szervek tereptapasztalatai azt bizonyitják, hogy a műkedvelő csoportok éltek is a lehetőségekkel. A Vagongyárban például uj szindarabbal és uj népi táncszámokkal készülnek az ünnepre. Ugyancsak felujitja nagysikerü műsorát a gyárban már széleskörü népszerüségre szert tett rigmusbrigád is.

A Teba gyár műkedvelői egy hatvan személyt felölelő, nagyszabásu tánckompozició bemutatásával akarják még emlékezetesebbé tenni az ünnepet. Hasonlóan jól haladnak az előkészületek a CFR, a Szerszámgépgyár és több más ipari egység klubjában is. Mindenütt, ha kell, éjszakába nyuló próbákat tartanak, csakhogy tudásuk legjavát mutathassák be augusztus huszonharmadikán.

Hasonlóan lelkes előkészületekről érkeztek hirek a községi, falusi kulturotthonokból is. A világosi és a kovaszinci énekkar uj forradalmi és tömegdalokkal egészitette ki műsorát. Ezek között szerepel többek között „A párt zászlaja alatt", „Drága föld, szülőhazámnak földje", „Békét a népeknek" és több más alkotás.

A tornyai műkedvelők uj szindarabbal, a fenlaki rigmusbrigád pedig a nyári munkák eredményeit feldolgozó műsorral lépnek közönség elé. Hasonlóan felfrissitette műsorát a nagylaki, kisiratosi, szécsányi és több más községbeli kulturotthon.

Ahol nyáron sem szünetelt a kultúrmunka

Az ujzimándi néptanács egyik hüvös szobájában csend honol, pedig többen is vagyunk benn. Az elnök elvtárs éppen valami iratokat nézeket, a kollektiv gazdaság mérnöke pedig a mezei munkáról szóló legfrissebb jelentést akarja továbbitani a rajoni Mezőgazdasági Tanácshoz. S bár e jelentés más célra készült, mégis feleletet ad a mi első kérdésünkre is.

A nagy mezei munkának már vége, befejezték az aratást, cséplést, s ezért található itt a községnek egyszerre két vezető ember is. Alig pár nappal ezelőtt még mind a ketten kora reggeltől késő estig kint voltak a mezőn, ott ahol uj terményt gyüjtöttek össze.

De most egy kis, lélegzetvételnyi szünet akadt. S mivel a mezei munka megszervezéséről, jó eredményeiről már korábban is értesültünk, hát kérdésünkkel az ugyancsak jelen lévő Rigó Lenke elvtársnőhöz, a művelődési otthon igazgatójához fordultunk.

— Hogyan szerepeltek a kulturmunkások a nyáron?

— Jobban mint tavaly — hangzott a válasz, s utána mindjárt hozzátette: — Még a központi lapok is foglalkoztak velünk.

S amint később kiderült, nem hiába tettek szert országos hirnévre az ujzimándi kulturmunkások. Eredményeik, tapasztalataik valóban utmutatóak lehetnek sok más művelődési otthon számára.

A sikerek alapja kétségtelenül ez esetben is a jó, hozzáértő és körültekintő szervezés volt. Mivel a község valamennyi otthoni dolgozója a kollektiv gazdaságban tevékenykedik, éppen ezért már nem felelt meg a követelményeknek az a korábbi módszer, hogy csupán a kulturotthonban gyüjtsék össze a műkedvelőket. Eredményesebbnek bizonyult, ha brigádok szerint szervezik meg a művelődési munkát is.

Igy mindkét mezei brigádnál jól felmérhető a kulturmunka. S ezt az utat követték a nyári betakaritás idején is. A tennivalókat máskülönben még május közepén közösen megvitatta a művelődési otthon vezetősége. Ott határozták meg a konkrét tennivalókat is.

Elsősorban az arató brigádoknál és a szérün szervezték meg az időnkénti előadásokat. Két hét alatt összesen négyszer szerepeltek nagyobb műsorral a helybeli kulturmunkások.

A műsorok énekszámokból, szavalatokból, könyvismertetőkből és rendszeres ujságolvasásból álltak. A kollektivisták ezalkalommal ismeretséget köthettek Mihail Sadoveanu, Camil Petrescu, Móricz Zsigmond, Kovács György és több más szerző müveivel.

Az ujságolvavások alkalmával mindig a legujabb eseményekről, hazánk és a többi szocialista ország dolgozóinak eredményeiről szóló tudósitásokat olvastak fel.

A rendszeres „vendégszerepléssel" tovább öregbitették jó hirnevüket, az általános megbecsülést a kollektivisták körében. S ezután bizonyára még többen kapcsolódnak be e nagyszerü munkába.

De Ujzimándon a nyári kulturális tevékenység nem merült ki csupán a szérün való munkában. Mindemellett időt találtak arra is, hogy uj egyfelvonásos szindarabot tanuljanak és azzal lépjenek a művelődési otthonban a közönség elé. Az előadásnak ugyancsak nagy sikere volt.

S hadd említsük mindjárt itt meg azoknak a derék kulturmunkásoknak a nevét, akik a legnagyobb dologidőben sem sajnálták a fáradságot a többiek tanitására, szórakoztatására. Közülük is a legjobbak Kőszegi Katalin, Medve Mária, Gyüre Mária, Gyüre Julia, Bognár Julia, Gyüre Gyöngyi és Dénes Anna voltak. Ez utóbbi az iskola titkárnője, aki a pionirokkal foglalkozott nagy ügyszeretettel és eredményesen.

A nyári munkának most már nagyjából vége, s igy a műkedvelő csoportok is az ujabb feladatok megoldására készülnek. Amikor ott jártunk, már a nagy ünnep, hazánk felszabadulása tizennyolcadik évfordulójának méltó köszöntését készitették elő.

Uj egyfelvonásos szindarabot tanulnak be és népi táncokkal, meg más műsorszámokkal akarnak szerepelni a nagy napon. A tervek szerint még egy öröm éri az ujzimándiakat. Augusztus 23 tiszteletére bevezetik a villanyt a művelődési otthonba.

Ezalkalommal vetitőgépet is kapnak és megkezdhetik a rendszeres filmelőadásokat, amit annyira megkedveltek a kollektivisták.

Igy most még szélesebbkörüvé, átfogóbbá válik majd Ujzimándon a művelődési munka. Biztosak vagyunk abban, hogy a korábban és különösen a nyári munkák idején elért eredményeket az elkövetkező időszakban ujabbakkal gyarapitják az egész község, valamennyiük hasznára.

Péterfi Árpád

Képzőművészeink alkotásaiból

Nagy Ervin: Család

Uj könyvek

Th. Constantin:

Oszlik a sötétség

Theodor Constantin fordulatos, gazdag élményanyagot sugárzó négy novellája az olvasók széles tábora számára hozza közelebb hazánk 1944 augusztus 23. utáni történelmének egy nagyjelentőségü korszakát: A román hadseregnek a hitlerfasizmus végleges megdöntéséért — a szovjet hadsereg oldalán vivott dicsőséges harcát.

Novellái mindenekelőtt a megpróbáltatásokban hősiessen helytálló egyszerü katonák közvetlen emberi portréi révén maradnak emlékezetünkben. Buruian százados, Trăian Dumbravă, Andrei Ciurea s a többiek öntudatos és hősi harcok tüzében saját erejüket felmérő népi hősök, s példájuk nagyszerü bizonyitékai az igazi hazaszeretetnek.

Th. Mazilu:

Sorompó

A regény cselekménye egy bukaresti munkásnegyedben játszódik, közvetlenül az 1944 augusztus 23.-i eseményeket megelőző időszakban. A párt felhivására az antonescanus és hitlerista hordák ellen, az egész szovjetellenes háboru ellen hősies küzdelmet vivó kommunisták, KISz-tagok mind szélesebb arcvonalon szervezik a népi ellenállást. A szovjet hadsereg győzelmes előnyomulása megsokszorozza küzdőképességüket.

Fokozódnak a szabotázsakciók, tartályok robbannak fel, megbénul a hitleri hadigépezetnek szánt termelés. A szabotázs akciók tervezője, Vitu bácsi egy régi szakmunkás és harcedzett illegális kommunista harcos.

Ismerjük meg hazánk neves múzeumait

A kolozsvári Művészeti és Néprajzi Múzeum

Kolozsvár, mint hazánk egyik legnagyobb városa, egyetemei, főiskolái, színházai, operái és gazdag könyvtárai mellett kétségtelenül muzeumairól is hires. Éppen ezért nem érdektelen néhány szót szólni ezekről.

A város központjában, a Szabadság téren találjuk népi demokratikus rendszerünk uj létesitményét, a **Művészeti Muzeumot.** Maga az épület, amely 1785-ben készült el, ugyancsak müemlék. A muzeum anyaga a XV. századból fennmaradt alkotásokkal kezdődik. A kiállitott középkori anyag tulnyomórészt iparmüvészeti jellegü. Régi ikonok, festmények mellett itt találjuk az ország legrégibb céhládáját.

Szür Kolozsvár vidékéről. (Az Erdélyi Néprajzi Muzeum anyagából).

Nagy az érdeklődés az itt kiállitott ékszerek és más ötvösmunkák iránt.

Mintegy husz teremben a XIX. és XX. század hazai müvészetéről kapunk tájékoztatást. Ez az anyag a legátfogóbb, a legbőségesebb. Ez érthető is, hiszen ebben a két évszázadban születtek meg hazánkban is a legnagyobb alkotások.

Teodor Aman két csataképe a román nép történelmi multját idézi. Nicolae Grigorescu majd minden müve népe és hazája iránti szenvedélyes szeretettel telitett. Két külön teremben Stefan Luchian képei fogadják a látogatot. Néhány mü Alexandru Popp, a kolozsvári Szépmüvészeti Iskola első igazgatójának munkásságába enged betekinteni. A XIX. századi

Kiss Miklós,
az aradi Tartományi Muzeum munkatársa

(Folytatása a 4. oldalon.)

Táncpróba a Teba klubban

AZ UTÓBBI IDŐBEN megszokottá vált, hogy a Teba klub látogatói szinvonalas produkciók tanui legyenek. Müvészi teljesitménynek számitanak az egyes műkedvelő csoportok próbái is, hiszen a IV. tartományi kulturverseny városi szakaszában a tánccsoport, a szólisták és a klub zenekara első helyre jutva bekerült a verseny tartományi döntőjébe. Erre az uj erőpróbára — amelyre augusztus 20-án kerül sor Temesváron — készülnek most a műkedvelők. Egy ilyen próbára látogattunk el a napokban Pintér István elvtársnak, a gyári szakszervezeti bizottság titkárának társaságában.

Elsőnek Dobai György fiatal tenorista lép a szinpadra és akkordeon-kiséret mellett két dalt énekel. Hangjának érces csengése betölti a termet, előadásmódja közvetlen, pátoszmentes, meglátszik rajta a Népi Müvészeti Iskola gondos irányitásának nyoma. A zsüri valóban jól döntött, amikor a szólóénekesek között első helyre jelölte, a verseny tartományi szakaszára.

Érdeklődésünkre Pintér elvtárs elmondja, hogy Dobai György IMSz-tag a gyár géppjavitó részlegének élenjáró lakatosa.

AZ ELSŐ HELYEZETT szólóénekes próbája után már felsorakoznak a szinpadon a tánccsoport tagjai, akik Lakodalom cimü témás táncukkal jutottak be a tartományi döntőbe. A Lakodalom cimü tánc a román és magyar dolgozók testvéri együttélését kivánja jelképezni. Román fiu és magyar leány találkozását, szerelmét és házasságát jelenitik meg a tánc balett-szerü részletei, amelyeknek koreográfiáját Petrovan Olga tánctanár, a Rajoni Szakszervezeti Tanács aktivistája dolgozta ki. Az első jelenet a két nemzeti veseletbe öltözött fiatal találkozását ábrázolja pantomim-szerü tánccal. A szerelmesek azonban még nem tudják, hogy szüleik belelegyeznek-e házasságukba. Csakhamar megjelenik a szinen a két anya, akik miután látják, hogy a fiatalok megértik egymást, örömmel teszik egymásba gyermekeik kezét. Bokrétás botokkal, vig nótázással megjelenik a hat román és hat magyar vőfély, majd a lakodalmas nép. Elkezdődik a „hivogató". Ezt követi a „legénybucsu" — román dallal — majd a menyasszony bucsuztatása. Tizenkét fiatal lány járja a „párnás-táncot". Következik a lakodalmi ebéd, stilizált ételes tálakkal, majd a menyasszony-tánc. Ennek keretében román, magyar és német táncot is jár a lakodalmas nép. Végül pirosnyakkendős pionirok tánclépésekkel hozzák az ajándékokat.

A SZEMET-LELKET GYÖNYÖRKÖDTETŐ müvészi teljesitmény valamennyi szereplője derekasan megállja helyét az együttesben. Csak példaként sorolhatunk fel egyeseket a legjobbak közül. Ilyenek: Boros Malvin, Mihoc Maria, Bodor István és Bodor Livia, akiknek tánctudása magas müvészi szinten mozog. Magasfoku tánctudásról tanuskodik Bir Florica, a menyasszonyt, és a vőlegényt megszemélyesitő Andor Petru — a Népi Müvészeti Iskola végzett növendékének — stilusos tánca. Ugyancsak a legjobbak között emlithetjük meg Orbulescu Ilie, Biró Lajos, Pirtea Elisabeta, Stănilă Maria, Bodor Romulus, Bota Vasile, Ciungu Ioan és mások neveit. A tánccsoport tagjai között sok az élenjáró dolgozó akik figyelemreméltó munkát fejtenek ki az IMSz keretében is. A fiatal Orbulescu Ilie a párttagok sorába lépett, Biró Lajos párttagjelölt, Pirtea Elisabetát pedig — a gyapotfonoda szakszervezeti csoportjának kulturfelelősét — a kulturális munkában szerzett érdemeire való tekintettel az IMSz-ből egyenesen a párttagok közé vették fel.

Hatvan tagból áll a Lakodalom táncegyüttese. Hivatásos müvészek számára is meggondolandó vállalkozás ily nagyszámu szereplő szinpadra vitele. A Teba-gyári fiatalok azonban tánctanáruk vezetése mellett kitünően oldották meg ezt a nehéz feladatot. A szemlélő sohasem látja zsufoltnak a szinpadot, a táncszvitt egyes részeinek koreográfiai feldolgozása oly mértékben sikerült, hogy minden egyes tánc egy-egy müvészi élményt jelent a néző számára. Ugyancsak kitünő benyomást kelt a kisérőzene — a versenyben első helyezést nyert — gyári zenekar játéka.

NEM SOK IDŐ választ el felszabadulásunk nagy ünnepétől, augusztus 23-tól. Az ezt megelőző napokban kerül sor a műkedvelő alakulatok tartományi döntőjére is. A Teba gyár tánccsoportja, első helyezést nyert szólistája és zenekara az ünnep tiszteletére városunk dolgozói előtt diszelőadásban adnak számot müvészi tudásukról.

A tánccsoport, a szólóénekesek és a zenekar az elkövetkező erőpróbán remélhetőleg — és a tapasztaltak szerint teljesen indokoltan — ujabb sikerekkel gazdagitja a Teba gyár műkedvelőinek müvészi eredményeit.

Cserői Pál

ROMULUS ZAHARIA:

Az első pártfeladat

Ion tudta: elérkezett az idő, hogy határozzon. De hiába járkált föl és alá az istállóban, hiába állt meg időnként, hogy megtámassza állát a markában tartott széna villa végével, — akkor sem tudta jobban, mint azelőtt, hogy mit kellene tennie. Kilépett az udvarra, s onnan az utcára. Egyedül akart maradni a gondolataival, hogy jól dönthessen. Erős szél fujt. Talán az tisztára sepri a gondolatait. Kucsmáját mélyen a homlokába huzta, arcából alig látszott több, mint erőteljes álla. Az égen uszó felhők után nézett. A felhők között sápadt, kevés meleget adó napfény bujkált. Az ut szélén gyermekláncfü. Éppen csak most bujt ki a földből. „Lánc, lánc, eszterlánc, eszterlánci cérna", — jutott eszébe a bohókás gyermekdal. Máskor repeső szivvel, hangosan rázenditett volna. Most nem. A tavaszi dalocska is arra emlékeztette, hogy holnap ki kell vinnie a szarvasjószágot a nyári szállásra.

De azután, ami a kollektiv gazdaság gyülésén az este történt, alaposan elment a kedve a nyári szállástól.

„Stuparu nem ember! Szégyelje magát!" — jutottak eszébe Dragomir Veronica szavai. — „Nem, elvtársak, nem ember az ilyen. Nézzék csak, hogy behuzza a nyakát! Tudja ő jól, hogy gazemberséget tett!"

Minden szó kitörölhetetlenül belevésődött Pop Ion emlékezetébe. Az is, amit az elnök mondott:

— Hogy beszélhetsz igy a munkatársaidról, Dragomir elvtársnő? Igy megrágalmazni valakit... Tessék magyarázatot adni!

Muresan, az alapszervezet titkára üggyel-bajjal csendet teremtett, azután igy szólt:

— Hallgatunk, Dragomir elvtársnő!

— Arról van szó, hogy Stuparunak két borja volt. Mindenki tudja, hogy az egyiket eladta a gazdaságnak. Az szépen fejlődött nálunk a többi 183 között... De ma már 37 beteg belőlük...

— Ez mind nem ujság — kiáltották közbe többen.

— De az! Mert mi, itt a gazdaságban ügyelünk az állatokra. Stuparu pedig nem gondozta az otthon maradt üszőjét, nem tartotta tisztán.. És tele lett sömörrel...

— Térj már a lényegre — türelmetlenkedett az elnök.

— Az a lényeg, hogy kicserélte a borjut. A kollektiv gazdasagét kötötte be a saját istállójába.

Olyan zugás támadt, mint a méhkasban. Ilyet tett volna egy ember, aki közülük való? Nem hihették. Stuparu magából kikelve tiltakozott: „Hazugság! Hazudik! Bizonyitsa be...!"

— Elmaradott ember, nem ebbe a világba való! — jött tüzbe Veronica. — Elvtársak, Stuparu bornyán nem volt jelzés. Csak utólag metszette meg a fülét. Egy hete, legfeljebb kettő. Bizonyára akkor cserélte ki a borjut, amikor megtörtént az egyesülés. Kihasználta azt, hogy megnövekedett az állatlétszám és nem ismertünk minden jószágot. De nézzék meg az istállóját, ott olyan borjut találnak, amelyiknek régi, behegedt jelzés van a fülén. Ez a bizonyiték...

Hát ezt tette Stuparu. Mit nyert vele? Viszont ráragasztotta **a betegséget** harminchét szép borjura, éppen most, a tavasz küszöbén, amikor áttérnek a szabadtartásra.

Pop az elmult napokban egyre sürgetőbben érezte, hogy cselekedni kell. Szólni akart a pártalapszervezetben, vagy az elnöknek, vagy mindjárt a rajonközpontban kezdje? Kikivánkoztak a gondolatai. Mégis tétlenül multak a napok, egyik a másik után. Nem tudta eldönteni, hogyan lásson hozzá. Az állatok közben egyre gyengültek, az istálló meg megtelt apró szőrszálakkal, amelyek az undorító sömörtől hullottak ki. Nem nézhette tovább. A közgyülés után világos lett: elérkezett az idő, hogy határozzon.

Egyenesen Muresan, a pártalapszervezet titkára elé lépett:

— Muresan elvtárs, nekem nincs semmiféle pártfeladatom.

— Majd lesz... Hiszen csak most léptél a párttagjelöltek sorába.

— Mégis, szeretnék pártfeladatot kapni...

— Milyent?

— Hogy milyent? Nehezet, felelősségteljeset. Hiszen tudod, Muresan elvtárs: azért, hogy megmutassam, mire vagyok képes.

— Kapsz majd, ne félj. Például, ha összel, amikor vezető tanácsot választunk, rád szavaznak az emberek. Felelősségteljes munkát akarsz? Nocsak!

— Na... Hát csak a vezetőség munkája felelősségteljes?

— Helyben vagyunk. Jó kollektivistának lenni, az neked nem elég felelősség?

— De éppen erről akartam beszélni.

Muresan nem értette. Tulajdonképpen mit akar ez a hallgatag ember, akinek olyan tiszta és jóságos a szeme? Miféle pártfeladatra gondol?

— Mert Muresan elvtárs... ugyanis Stuparu nagy kárt okozott nekünk...

„Részt akar venni a társadalmi ellenőrzésben?" — kérdezte magától a titkár. Nehéz kihuzni a szót ebből az emberből. Akkor is, amikor az önéletrajzát mondta el az alapszervezeti közgyülésen...: „Az apám Stefan, az anyám Maria. Zsellérek voltak. Korán meghaltak... Hiszen ismertek. Csak azt akarom még mondani, hogy nagyon szeretnék a kommunisták soraiba lépni, és ha a felvételemre szavaztok, egész életemben igyekezni fogok méltóvá válni..." Ennyi volt az egész.

— Javasoljunk az ellenőrző bizottságba?

— Nem ugy gondoltam. Olyan pártfeladatot szeretnék, ami a lelkemből fakad...

— Talán lelkiismeretedből? — csillant fel Muresan szeme, mert a másodpercnek ebben a töredékében sikerült bepillantania Pop Ion zárkózott lényébe, és amit ott felfedezett, az felmelegitette az ő szivét is.

Biztató szavaira Ionból ömleni kezdett a beszéd, mintha zsilipet nyitottak volna meg:

— Helyre kell hozni Stuparu vétkét. Már több mint negyven borjunk szenved a sömörtől. Ahogy eddig kezeltük a beteg állatokat, az nem kielégitő. A fertőtlenitő szert egyenesen a bőrükre helyezzük. A borjak lenyalják és elkábulnak tőle... Leesnek a lábukról, mint a részeg ember. Hát kezelés ez? Azt mondom: különitsük el a beteg borjakat az egészségesektől. Azokat vigye más a szabadszállásra. Én meg ápolni fogom a betegeket, amig megszabadulnak a sömörtől. Ez legyen a pártfeladatom... Mi a véleményed, Muresan elvtárs?

...Pop Ion hajnalban a rajonközpontba indult, a fő állatorvoshoz.

— Mondja meg nekem, hogyan gyógyulnak meg a leggyorsabban? — kérdezte türelmetlenül. — Vettem Stromicin-t, Micostatin-t, Tricofitin-t... melyik a jobb? A mi községi orvosunk ajánlotta ezeket, de én tudni akarom a doktor elvtárs véleményét is.

...Azután hazament. Valóságos leckét tartott a többi állatgondozónak abból, amire az állatorvosok tanitották. Negyvenhárom nap és negyvenhárom éjjel Ion ott reggelizett, ott vacsorázott, ott aludt az istállóban. Öt percre sem hagyta magukra a beteg állatokat. Éjszaka fölkelt és lámpásával a kezében sorra odalépett hozzájuk. Becéző ujjal kente az orvosságot a barna sömörfoltokra. Negyvennél több borju életét mentette meg.

Negyvenhárom nap után a nap fénye már nem volt sápadt, a föld is jól felmelegedett. A gyermekláncfü fehér pamacsa teljes pompájában viritott már, amikor Pop Ion kivitte a borjakat a legelőre, a nyári szállásra.

A kollektivisták sokáig emlékeznek majd arra, hogy hogyan teljesitette első pártfeladatát.

Hogyan születik meg egy újítás?

Kevés olyan ember akad, aki ne szeretne autózni. Ezzel a gyors, kényelmes jármüvel bárki percek alatt eljuthat a város akármelyik részébe. Igen ám, de ahhoz, hogy a gépkocsi üzemzavar nélkül gördüljön, gondosan kell ápolni, figyelni kell minden rezdülését. Éppen ezért ápolnak, tisztogatnak olyan lelkiismeretesen minden egyes kocsit a Városi Közüzemek garázsában.

A kocsik kifutása előtt, vagy beérkezésüket követően naponta egyszer sor kerül a futómüvek zsirozására. Ez nagyon fontos, hiszen a 30 gépkocsiból álló park minden egyes masinája naponta sok kilómétert fut le. Igy tehát mindennap valamennyi kocsi felkerül az állványra, ahol átvizsgálják és ami a legfontosabb: zsirozzák a futómüveket.

Pintér Lajos, — amióta rábizták a garázs vezetését, — gyakran elnézte, amikor ott, a kocsi alatt ezt a müveletet végezték. Kéziszivattyuhoz hasonlatos eszközzel juttatták a zsirt a megfelelő helyre. Nehéz munka volt, 30—40 percet vett igénybe külön-külön minden egyes kocsinál. Ilyenkor azon töprengett, hogyan lehetne ezt a munkát másképpen végezni, megkönnyiteni és a müvelet idejét csökkenteni. Mert a garázsban amolyan szükséges rossznak tartották ezt a munkát. Szükségesnek: mert tudták, hogy enélkül a kocsi zavartalan üzemeltetéséről szó sem lehet; rossznak, hiszen csaknem háromnegyed órán át kellett kinlódni a zsir bejuttatásával. Pintér Lajos végig gondolt már sok megoldást, de mielőtt kivitelezésre került volna a sor, máris elvetette.

De egyszer csak, amikor éppen ezt a munkát végezték, valami megvillant előtte: a müvelet gépesitésének egy olyan formája, ami megoldhatónak tünt. A „felfedezés" öröme nem maradt benne, no meg aztán tudott dolog, hogy több szem többet lát s az elképzelés is jobban valóra váltható, ha közösen dolgozzák ki. Elképzelését elmondta Felföldi Sándornak és Deák Jánosnak.

Tanakodtak, számitgattak, majd tervet készitettek és munkához láttak. A szerelőkanális oldalában egy motort és egy szerkezetet szereltek. A motor hajtja meg a szerkezetet, amelybe nem kevesebb mint nyolc kiló zsir helyezhető. A szerkezetből rugalmas acélhuzallal bevont cső vezet ki, ezen keresztül a motor segitségével szivattyuzható ki a zsiradék, a szabályozás pedig a cső végén elhelyezett gomb nyomására történik.

A zsirozóberendezés tehát elkészült s az első kisérletek sikerrel jártak. Az eredmény várakozáson felüli volt. A nehéz fizikai munka megszünt. Nem kellett hosszu perceken át kézzel bepréselni a zsirt a megfelelő helyre és egy másik nagy előnye az uj eljárásnak, hogy az egész müvelet csupán 5—10 percig tart.

A Városi Közüzemek személykocsi garázsában nem kell végig kinlódni naponta harmincszor a 30—40 percet hanem elég néhány perc, s addig is a bekapcsolt motor látja el a szükséges teendőket. Közben a gépkocsigondozók figyelemmel kisérhetik a fogyasztást is, ami veszteség csökkentést jelent.

A napokban látogatók érkeztek a vállalat autóbusz garázsától. Pintér Lajos szivesen elmondta ujitása lenyegét, sőt gyakorlati bemutatót is tartott. Elmondotta, hogyan készitették el a szóbanforgó szerkezetet. A szakemberek elismeréssel beszéltek az ujitásról, és elmondották: látogatásuk tulajdonképpeni célja, hogy az ujitást átvegyék és a másik garázsban is hasznositsák. Ime, amikor egy bátor elképzelés rövid idő alatt teret hódit.

—r—

Láthatatlan hangjegyek

Tulajdonképpen büszkéknek kellene lennünk, mivel a láthatatlan hangjegy aradi találmány. Ott született a marosparti sétányon, a Kulturpalota közvetlen közelében, alkonyatkor. Ott is állitják elő, mégpedig nagy sorozatban, mondhatnók

Igy is lehet?

futószalagon. S mégsem vagyunk büszkék a találmányra! Hogy miért? Egyszerü a magyarázat: mert zenekedvelők vagyunk. Tudom, ebben némi ellentmondás van, hiszen, ha zenekedvelők vagyunk, hogyan lehetünk közönbösek az olyan találmány iránt, amilyen a láthatatlan hangjegy. Nos ennek is oka van. Nevezetesen az, hogy e hangjegyek nem csupán láthatatlanok. Mert ha csak láthatatlanok lennének, az nem is volna olyan nagy baj. A bibi tulajdonképpen ott kezdődik, hogy láthatatlanságuk folytán olvashatatlanok is. S ezen az alapvető hibán még az sem segit, hogy sötétedés után könnyüszerrel, minden befektetés nélkül, mi több: megtakaritással, igen egyszerü módszerekkel bármely mennyiségben házilag is előállithatók. Csupán elő kell szednünk a kottát s el kell oltanunk a villanyt, máris elkészültek a láthatatlan hangjegyek. (A megtakaritás abból származik, hogy nem használjuk a villanyáramot).

Ez volna hát az egész, bár a feltalálók „korszerübb" módszerekkel élnek. Nincs szükség például arra, hogy a láthatatlan hangjegyek előállitásához külön kioltsák a fényforrásokat. Mert ugyebár a Nap automatikusan lenyugszik, ha itt van az ideje, azok a villanyégők pedig, amelyeknek fényt kellene biztositaniok a marosparti sétányon a térzenét szolgáltató zenekar tagjai számára, hogy el tudják olvasni a hangjegyeket, ki sem gyulladnak — szintén automatikusan. De hogyan is gyulladnának ki, mikor a városi néptanács illetékes szervei hosszu ideje, nemesebb ügyhöz méltó következetességgel huzzák-halasztják a szó-

k— j—

(Folytatása a 4-ik oldalon)

—★—

Külföldi orvosok tanulmányúton hazánkban

Hazánkban legutóbb az Egészségügyi Világszervezet ösztöndijasaiként belga, francia, iráni, olasz, marokkói és sziriai orvosok látogattak el. A vendégek felkerestek több egészségügyi intézményt és behatóan érdeklődtek a Román NK-nak a malária kiirtásában elért eredményei iránt.

Bulz Augustin kommunista a Dózsa György butorgyár élenjáró dolgozója. Öntudatos, figyelmes munkáját megbecsüléssel, nagy bizalommal jutalmazza az üzem vezetősége és az egész munkaközösség. Jelenleg is a butorgyártás egyik igen kényes, sok türelmet és izlést igénylő müveletét, a szekrényalkatrészek összeszerelését bizták reá.

Bányásznapi köszöntő

Ma, a dolgozó emberek országszerte hazánk bányászait ünneplik, — a munkásosztály eme előrehaladott csapatát — akik munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a szocialista iparositás, hazánk gazdasági fejlesztésének és felvirágoztatásának nagy müvéhez.

Ebben az esztendőben a Bányásznap alkalmából hazánk bányászai büszkén jelenthetik pártunknak, egész dolgozó népünknek, hogy ujabb sikereket értek el a szocialista versenyben, az 1962-es év termelési terve célkitüzéseinek valóraváltásában és tulszárnyalásában, pártunk III. kongresszusa határozatainak teljesitésében.

A bányászok hősies munkáját napjainkban nagyra értékelik. Azonban nem mindig volt ez igy! A mult rendszerben a bányászok megbecsülés és értékelés helyett csupán a sanyaru nehéz életet ismerték, a nyomort és kizsákmányolást, amellyel egész munkásosztályunk küzdött. A multban a bányászok sorsától oly elválaszthatatlan volt a munkanélküliség, a szakmai betegség, az éhség, a munka utáni bolyongás, mint fénytől az árnyék. A tőkés földesuri rendszer vezető körei pedig azzal elégitették ki a munkában megrokkant bányászokat, hogy „koldulási engedélyt" nyomtak a kezükbe. Ez volt több évtizedes munkájuk egész jutalma!

E kegyetlen kizsákmányolás ellen a bányászok, a Román Kommunista Párt vezetésével, kitartó harcot folytattak, követelték a munkához és az emberségesebb élethez való jogaikat. E követeléseikre a tőkések és földesurak golyóval válaszoltak. Vérengzéseket szerveztek, melyeknek legborzalmasabbika az 1929 augusztus 6-i lupényi mészárlás volt, amikor is számos bányász vesztette életét az emberségesebb sorsért való küzdelemben.

Ma a bányászok, miként hazánk összes dolgozói, végérvényesen felszabadulva a kizsákmányolás alól, uj, boldog életük kiteljesitésén munkálkodnak. Dolgozó népünk megteremtette a szocializmus gazdasági alapjait hazánkban s most lendülettel dolgozik a szocializmus épitésének kiteljesitésén.

A népi hatalom éveiben bányaiparunk erőteljesen fejlődik, a primitiv vályuk és targoncák helyét a fejtésekben és a tárnákban a korszerü gépek foglalták el. Pártunk és államunk gondoskodása folytán bányavállalatainkat mind több korszerü géppel és müszaki berendezéssel látják el. Csákányok és más hasonló kezdetleges eszközök helyett ma légkalapácsokkal, krácerekkel, szállitószalagokkal, villamos vontatóeszközzel dolgoznak. Ma bányáinkban sikerrel alkalmazzák az előregyártott betonelemekkel történő ducolás fejlett módszerét. Városunk épületelemgyára, amely nagy sorozatban gyárt hasonló támasztógerendákat, becsülettel teljesiti feladatát, idejében leszállitja a bányák által megrendelt alkatrészeket, különös figyelmet fordit a ducolás céljait szolgáló vasbeton elemek minőségére.

Pártunk és kormányunk különös gondot fordit a bányászok életkörülményeinek szüntelen javitására. Évrőlévre jelentékeny összegeket utalnak ki korszerü bányászlakások épitésére. Országunk térképén valóságos bányavárosok tünteк fel az utóbbi évek során. S ezekben a helységekben számos munkásklub, mozi, szinház, iskola, sporttelep, orvosi rendelő és szanatórium áll a bányászok rendelkezésére. Nincs olyan üdülőhely hazánkban, ahol ne találkoznánk pihenőszabadságukat töltő bányászokkal. S mindezeknek a vivmányoknak tartományunk bányászai is részesei. Aninán, Szekulon, Boksánbányán, és Cozlán az utóbbi években száz és száz bányászlakás és egyéb társadalmi kulturális intézmény épült.

S a bányászok hálásak pártunknak, kormányunknak, a számukra biztositott mind jobb életkörülményekért. Tartományunk bányászai is azzal fejezik ki hálájukat, hogy lelkesen dolgoznak az előttük álló feladatok teljesitéséért. Csak juliusban a boksáni bányászok 4200 tonna bányaipari termékkel többet fejtettek ki, mint amennyit a terv előirányzott. Ugyanakkor különös gondot forditottak a minőségre is, vasban gazdag ércet szállitottak nagyolvasztóinknak.

A Bányásznap alkalmából városunk és rajonunk dolgozói, egész dolgozó népünkkel együtt, szivből kivánnak sok sikert hazánk hős bányászainak abban a küzdelemben, amelyet pártunk III. kongresszusa célkitüzéseinek valóraváltásáért, a szocializmus épitésének hazánkban való kiteljesitéséért folytatnak.

MILYEN IDŐ várható?

Az aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma augusztus 12-én változó, jobbára felhős idő várható. Helyenként futó záporok, zivatarok. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Hőmérsékleti értékek napközben 26—31, éjjel pedig 15 és 20 fok között. Mérsékelt nyugati szél.

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden, szerdán és pénteken délelőtt 10 és 13 és délután 5 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legalább 15 személyből álló csoportok csütörtökön és szombaton délelőtt is felkereshetik a Muzeumot.

A muzeum következő osztályai tekinthetők meg: szépmüvészeti kiállitás, ókori történelem, és az 1848—49-es forradalom muzeuma.

Befejezte munkálatait a Nemzetközi Újságíró Szervezet kongresszusa

BUDAPEST. (Agerpres).

Augusztus 10-én befejezte munkálatait a Nemzetközi Ujságiró Szervezet kongresszusa. A kongresszus utolsó napján a résztvevők jóváhagyták a három bizottságban kidolgozott határozatokat az ujságirás etikai, társadalmi és szakmai kérdéseiről és az NUSz tevékenységéről. A kongresszus egyhangulag jóváhagyta az ujságirók egységéről és az egyes ujságiró szervezetek nemzetközi együttmüködése elmélyitéséért folytatott erőteljesebb harcra szólitó felhivást.

A kongresszus a Nemzetközi Ujságiró Szervezet elnöki tisztségére ismét Jean Maurice Hermannt (Franciaország), főtitkárnak pedig Jiri Meisnert (Csehszlovákia) választották meg.

A kongresszus záróbeszédében Jean Maurice Hermann hangsulyozta a munkálatok során elért hatalmas sikereket.

A záróülésen felolvasták az ujságirói tevékenységet jutalmazó nemzetközi dijak odaitéléséről szóló határozatot.

A szakmai téren kifejtett kimagasló tevékenységért a Pravdát nemzetközi dijjal tüntették ki. A NUSz prezidiumának erről szóló határozata hangsulyozza, hogy a Pravda az ENSz alapokmánynak megfelelően hozzájárul a világbéke fenntartásához, a népek közötti baráti kapcsolatok fejlesztéséhez.

P. A. Satyukov, a Pravda főszerkesztője, a szovjet küldöttség vezetője köszönetet mondott a NUSz vezetőségének az ujság tevékenysége elismeréséért.

Satyukov bejelentette: a szovjet küldöttség helyénvalónak tartja, hogy a dij anyagi részét — a gyengén fejlett országok sajtójának megsegitése céljából — az ujságirók nemzetközi szolidaritási alapjára fizesse be.

Az ujságirási elmélet terén kifejtett kimagasló tevékenységéért ugyancsak nemzetközi dijjal jutalmazták Hector Mujicat (Venezuela).

A világ 36 tekintélyes ujságiróját diszoklevéllel tüntette ki a Nemzetközi Ujságiró Szervezet.

Augusztus 10-én Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta a Budapesten tartózkodó ujságiró küldöttségeket, válaszolt az ujságirók kérdéseire és vázolta a szocializmus épitését Magyarországon.

SPORTHIREK

A Szovjet Uszószövetség összeállitotta a Szovjetunió válogatottját, amely részt vesz az egy hét mulva Lipcsében megkezdődő európai uszó-, müugró- és vizilabda-bajnokságon.

★

Az Olimpique Nimes francia labdarugó csapat megkezdte vendégszereplését a Szovjetunióban. A francia csapat Leningrádban a helybeli Zenit csapatával játszott. A mérkőzésen a szovjet csapat győzött 2:1 (1:0) arányban.

★

Wroclavban a Lengyel NK és a Bolgár NK női kosárlabda csapatai nemzetközi mérkőzést játszottak. A bolgár női kosárlabdázók 55—43 (28—21) arányban győztek.

★

Néhány nap mulva kerül sor a 15. jubiláris Scînteia kerékpáros verseny megrendezésére. Ebben az évben a legjobb román kerékpárosok és tiz kiváló csehszlovák kerékpáros vesz részt az 5 szakaszban lebonyolitandó csaknem 900 kilométeres versenyen.

A verseny Galac, Bákó és Brassó tartományokat összekötő országutakon zajlik le.

A MOZIKBAN vetitik

ARADON

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: A levegő kalózai. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Egy ember átjut a falon. HERBAK JANOS filmszinház: Néma nyomok. I. L. CARAGIALE filmszinház: Post Restant. IFJUSÁGI filmszinház: A nagy Kaid. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Bibor vitorlák. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Az aranycsillagos hercegnő. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Csavargók.

PÉCSKAN

DACIA filmszinház: A világ minden aranya. BREINER BÉLA filmszinház: Az egész világ énekel és táncol.

I. I. S. ARADEANCA VÁLLALAT

felvesz 7 elemi osztállyal rendelkező ifjakat, akiket a marosvásárhelyi szakmai iskolába küld szerszámlakatosokká való kiképzés végett

Jelentkezni lehet reggel 7 és 9 óra között a Capitan Ignat utca 9 szám alatt lévő központi irodában.

FALUSI DOLGOZÓK figyelmébe

TEXTIL, SZÖVET, CIPŐ, KÉSZRUHA, MOTORKERÉKPÁR, RÁDIÓ STB. ELSŐRENDÜ KIVITELBEN.

Rendeljen korszerű bútort kedvező fizetési feltételek mellett, a fenti szövetkezetnél

Egységeinkben mérték szerint divatos női-, férfi- és gyermek ruhákat, fehérneműket készítünk

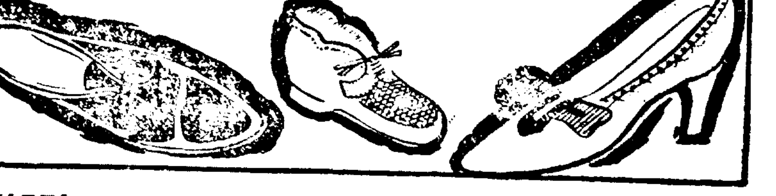

A MÉRTÉK SZERINT KÉSZÜLT CIPŐ DIVATOS, TARTÓS ÉS KÉNYELMES. 8 EGYSÉGÜNKBEN MÉRTÉK SZERINT DOLGOZNAK.

KÜLPOLITIKAI SZEMLE

Algéria és halaszthatatlan gazdasági problémái

Az a körülmény, hogy a francia kormány egyelőre nem volt hajlandó fontolóra venni az algériai hitelnyujtás kérdését, Algéria gazdasági helyzetére irányitotta a párizsi lapok tudósitóinak és szemleiróinak figyelmét. Algériának a legértékesebb kincs — a nemzeti függetlenség — megszerzése után politikai és gazdasági stabilitásra van szüksége, hogy megszilárditsa függetlenségét.

Az ultrakolonialisták és rohamosztaguk, a „titkos hadsereg szervezete" a kolonializmus összeomlásának történelmében is szokatlan buzgalommal igyekeztek minél nagyobb káoszt, az ő kifejezésükkel élve „felperzselt földet" hagyni maguk után. Az algériai gazdasági élet feibomlasztására eszközül elsősorban a volt gyarmaton élő megfelemlitett franciákat használták fel; ezeket arra késztették, hogy sietve hagyják el az országot és bizzák sorsára az általuk ellenőrzött ipar és kereskedelem legfontosabb szektorait. A fiatal Algériai Köztársaság jelenleg meglehetősen komoly gazdasági nehézségekkel találja magát szemben. Algériának ma, a sajtó hiradása szerint, mintegy 2 millió munkanélkülije van, mivel a francia vállalat-tulajdonosok és technikusok távozásukkor bezártak számos ipar-vállalatot. A kereskedelmi hálózat felbomlása következtében hiány észlelhető különböző élelmiszercikkekben.

A Nemzeti Felszabadító Front vezetői között felmerült ellentétek bizonyos ideig háttérbe szoritották a gazdasági élet talpraállitásával kapcsolatos feladatokat. Most azonban a megbékélés körülményei között mind inkább előtérbe kerülnek a gazdasági kérdések. Az ideiglenes végrehajtó szerv, az eviani egyezmények értelmében hitelnyujtási kéréssel fordult a francia kormányhoz, mert ez módot nyujtott volna a gazdasági élet — legalább részleges — normalizálására. A független Algéria ügyét támogató francia lapok még mindig abban reménykednek, hogy a francia kormány megmásitja elhatározását. Egy ilyen magatartás — irják e lapok — összhangban volna a francia kormánynak azzal a törekvésével, hogy gátat vessen az algériai franciák népvándorlásának, és hogy még azokat a franciákat is visszaküldje algériai szülőföldjükre, akiknek kevés a reményük, hogy beleilleszkedhetnek az anyaország gazdasági életébe.

Számos jel arról tanuskodik, hogy az algériai nép szilárd eltökéltséggel látott hozzá a romok eltakaritásához és az ultrakolonialisták által elpusztitott ország ujjáépitéséhez. A népi alkotó szellem és kezdeményező készség különböző formákat ölt. Algirban például az épitőmunkásokat felszólitották, hogy lássanak hozzá haladéktalanul két épülő tömbház befejezéséhez. Az épitőmunkások éjt nappallá téve dolgozva, önkéntes munkával, rekord idő alatt befejezték az épületeket. Az uj tömbházakba a „viskók városának" több családját költöztették be, s az egészségtelen vityillókat, ahol eddig laktak — lebontották. A sajtótudósitók szerint az algériai fővárosban lassanként rendes mederbe terelődik az élet. Számos intézmény és vállalat megkezdte müködését, az utakat pedig reggel és este ellepik a munkába igyekvő vagy hazatérő hivatalnokok.

Az ideiglenes végrehajtó szerv csütörtökön kiadott közleménye szerint az irodáknak az elkövetkezendő hónapokban folytatniuk kell normális tevékenységüket. Rendeleteket hagytak jóvá, amely megengedi a városvezetőségeknek, hogy 15 százalék előleget fizessenek a vállalatoknak az elvégzendő munkáért. A végrehajtó szerv elhatározta, hogy minden egyes megyében különleges gazdasági és szociális bizottságot létesitsenek, amely különböző intézkedésekkel leegyszerüsiti a közigazgatási és pénzügyi formaságokat.

Amennyiben a politikai válság gyökeresen megoldódik, ahogyan azt valamennyi algériai reméli, lényegesen megjavulnak a gazdasági kilátások is.

Az Algériai Kommunista Párt nemrég nyilvánosságra hozott programja többek között előirányozza a munkaerők maradéktalan felhasználását, a szociális törvénykezés fokozatos megjavitását és a földreform, valamint a tényleges iparositás végrehajtását, mint nélkülözhetetlen feltételeket az algériai gazdaság független és gyors ütemü fejlesztéséhez.

Viszálykodó tábornokok

„Az idei nyáron — irta nemrégiben a Süddeutsche Zeitung cimü nyugatnémet lap — Latin-Amerika végtelen erdőhöz hasonlitott, amelynek minden részében, minden sarkában minduntalan tüzek keletkeznek. A washingtoni külügyminisztérium már azt sem tudja, melyik tüzfészket oltsa el hamarabb". Az utóbbi napokban ugy látszott, hogy Argentinában, ahol a nyár elején végbement államcsiny után többékevésbé megszilárdult a belpolitikai helyzet, ujabb válságra van kilátás. Ez alkalommal azonban — legalábbis a látszat azt mutatja — csupán a tábornokok közötti viszálykodásról van szó, amelynek nem lesz lényegesebb kihatása a kormány összetételére. De, amint egy másik nyugatnémet lap, a Frankfurter Die Andere Zeitung irja, mindaddig amig hetenként ujabb hirek kapnak szárnyra az egyik vagy másik katonai klikk részéről várható ujabb puccsról, s ameddig senki sem tudja, ki veszi át a kormány kerekét, nem lehet elvárni sem bizalmat, sem együttmüködést a lakosságtól".

Az ingatag politikai helyzetet csak még sulyosabbá teszik a gazdasági nehézségek. Az olyan munkást és tisztviselőt, aki a növekvő infláció közepette, már két hónapja nem kapta meg fizetését, nem lehet arra kötelezni, hogy támogassa azt a kormányt, amelynek nyomorát és nélkülözéseit köszönheti.

A szakszervezetek már nem egyszer követeltek — a dolgozók javára — gazdasági reformokat. „A hangadó katonai személyiségek — állapitja meg a Die Andere Zeitung — azonban makacsul elleneznek minden olyan reformot, amely kétségtelenül hátrányos lenne az Argentinában hemzsegő amerikai és nyugatnémet konszerneknek". Alsogaray, gazdaságügyi miniszter, jelenleg azon fáradozik, hogy legalább annyi pénzügyi segélyt kunyeráljon ki Washingtontól, amely részben fedezné Argentina költségvetési deficitjét.

De a mostani konkrét gazdasági helyzetben vajmi kevés kilátás van arra, hogy — még abban az esetben is, ha megkapnák a kért segélyt — megoldhatják a jelenlegi nehézségeket.

Felicia Antip

Földkörüli pályán a Vosztok-3 szputnyik űrhajó

N. Sz. Hruscsov rádiótelefon-beszélgetése Nyikolajev űrhajóssal

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Amikor a Vosztok—3 szovjet űrhajó negyedik keringését végezte Földünk körül és a Szovjetunió fölött repült, N. Sz. Hruscsov rádiótelefon-beszélgetést folytatott az űrhajóssal, Nyikolajev őrnaggyal.

A beszélgetés megkezdése előtt N. Sz. Hruscsovnak átadták a Vosztok—3 űrhajóról küldött alábbi táviratot: „Jelentem az SzKP KB-nak, a szovjet kormánynak és Nyikita Szergejevics Hruscsovnak személyesen, hogy a Vosztok—3 űrhajó repülése sikerrel folyik. Az összes berendezések normálisan működnek, kérem, tolmácsolja szivélyes üdvözletemet a szovjet népnek, Nyikolajev szovjet űrhajós".

N. Sz. Hruscsov pontosan a kitüzött időpontban (amelyet még a Vosztok—3 űrhajó startja előtt állapitottak meg) kezébe veszi a telefonkagylót. Meghallja Andrian Nyikolajev hangját. N. Sz. Hruscsov figyelmesen hallgatja az űrhajóst, aki a csillagok közti térségben óriási sebességgel száguldva folytatja ezt a telefonbeszélgetést a Földdel.

N. Sz. Hruscsov a szovjet nép nevében, a kommunista párt nevében ismételten üdvözli az űrhajóst, Jurij Gagarin és German Titov — az első űrhajósok — méltó társát.

„Hallom Önt, Nyikolajev elvtárs — mondja N. Sz. Hruscsov. Nagyon örvendek, hogy jól érzi magát. Ön hall engem?"

Nyikolajev válaszol:

„Nyikolajev őrnagy, szovjet űrhajós a Vosztok—3 űrhajó parancsnoka, jelentem: A repülés már csaknem öt óra óta tart. Közérzetem kitünő. Az űrhajó valamennyi rendszere tökéletesen működik".

N. Sz. Hruscsov az űrhajóshoz: „Nagyon örvendek, hogy jól érzi magát. Örvendek, hogy az összes készülékek kifogástalanul működnek. Üdvözlöm Önt és büszke vagyok arra, hogy e történelmi repülés végrehajtásával bátorságról tett és tesz tanuságot".

A telefonbeszélgetés véget ért.

A televiziós készülékek ernyőjén kék fény villan fel. Egy pillanatig az a benyomása az embernek, hogy Andrian Nyikolajev űrhajós leszáll a magasból, valahová a televiziós studióba, annyira jól látszik a Vosztok—3 kabinjának belseje. N. Sz. Hruscsov és a teremben lévők látják a Szovjetunió honpolgárának, annak az embernek határozott, bátor vonásait, aki a szovjet tudomány uj sikereinek, az emberiség haladásának nevében kimagasló hőstettet vitt véghez. Az űrhajós nyugodt és magabiztos. Nem látja, hogy figyelik a Földről és pontosan hajtja végre megbizatását.

N. Sz. Hruscsov kommentálja a televizión közvetitett adást:

„Valóban, minden kitünően látszik — mondja. — Még a hajónaplóban lévő feljegyzéseket is olvashatom, látom, a Szovjetunió cimerét. S ime, elvtársak, — mondja mosolyogva — a sulytalanság törvényének hatóereje".

A jelenlévők valamennyien látják, amint az űrhajós fejét elforditva kezével a ceruza után nyul, amely előtte uszik a levegőben s hozzáköti a hajónaplóhoz, hogy ne repüljön tovább. Egyébként a hajónapló is szabadon „lebeg" az űrhajós előtt s amikor a lapokat forgatja, kezébe kell vennie a naplót. Andrian Nyikolajev arca továbbra is tisztán, világosan látható a televiziós készülékek ernyőin. N. Sz. Hruscsov az űrhajós tevékenységét szemlélve megszólal:

„Persze, természetes. Akaraterős, bátor, céltudatos ember. Csak ilyen emberek válhatnak a kozmosz hőseivé".

Az ernyőkön kialszik a fény. Az űrhajó távolabb, egyre távolabb repül. Sokszor fogja megkerülni a Földet s minden egyes keringés számtalan tudományos megfigyelést, uj felfedezéseket s a régi felfedezések igazolását eredményezi.

Néhány percre csend borul a teremre, ahol N. Sz. Hruscsov és az űrhajós beszélgetése lefolyt s ahol a jelenlévők az űrhajós tevékenységét figyelték. Azután valamennyien melegen üdvözlik N. Sz. Hruscsovot, kölcsönösen köszöntik egymást, ahogyan ezekben az órákban az összes szovjet emberek és összes barátaik üdvözlik egymást szerte a világon.

N. Sz. Hruscsov melegen nyilatkozik a szovjet tudósokról, mérnökökről, technikusokról, munkásokról, tervezőkről, mindazokról, akik most segitségére vannak Andrian Nyikolajev űrhajósnak, hogy a kozmoszban irányitsa az űrhajót, mindazokról, akik munkájukkal növelik a kommunizmust építő szovjet haza erejét.

N. Sz. Hruscsov üzenete Nyikolajev űrhajósnak

Nyikita Hruscsov a következő rádiógrammot küldte Andrian Nyikolajev űrhajósnak a Vosztok—3 űrhajó fedélzetére:

„Kedves Andrian Grigorjevics. Nagy örömmel olvastam az Ön rádiógrammját.

Az egész szovjet ország megindultan és csodálattal figyeli az Ön repülését. A nép és a párt büszke Önre. Höstette, a Vosztok—3 űrhajó repülése ujabb dicsőséget hoz szocialista hazánkra, tehetséges és szorgalmas népére, tudósainkra, mérnökeinkre, technikusainkra, munkásainkra, kolhozparasztjainkra.

Örvendtünk, hogy hallottuk hangját és láttuk a televizió ernyőjén. S noha a Földtől óriási távolságra, a kozmoszban van, csodálatos technikánk lehetővé tette, hogy nagyon közelről láthassuk Önt. Az volt az érzésünk, hogy közvetlen közelünkben van. Hallottuk erélyes hangját, láttuk élénk tekintetét, kézmozdulatait, figyeltük, hogyan dolgozik és örvendünk, hogy jól érzi magát.

Beszéltünk Önnel, miközben negyedik keringését végzi - Föld körül. Ön azonban még sok ilyen keringést fog végezni. Szivből kivánom Önnek, kedves Nyikolajev elvtárs, hogy sikerrel fejezze be repülését és jó körülmények között szálljon le. Továbbra is jó egészséget és kellemes közérzetet kivánok Önnek.

Meg vagyok győződve róla, hogy én és társaim — a KB Elnökségének és a kormánynak a tagjai — rövidesen átölelhetjük Önt szovjet földünkön.

N. Hruscsov. 1962 augusztus 11".

Augusztus 11., a szovjet emberek újabb ünnepnapja

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

12 óra 58 perckor a szovjet emberek ujabb dicsőséges teljesitményéről értesült a világ: a 33 éves Andrian Nyikolajev a Vosztok—3 szovjet űrhajó fedélzetén megkezdte repülését a csillagok világában.

A hatalmas város minden sarkában boldog mosollyal hallgatták ezen a verőfényes nyári napon a bemondó ünnepélyes, meghatott szavait.

A járókelők a szokásos hétvégi gondjaikról megfeledkezve álltak a hangszórók körül, hogy megtudják az űrhajó felbocsátásáról szóló hireket.

Alig telt el 30 perc a szovjet űrhajó repülését bejelentő első közlemény után, amikor hire járt, hogy a moszkvai televizió közvetiti az uj űrhajós arcképét.

A Vörös Téren tartózkodó járókelők egytől-egyig csatlakoztak a spontán villámtüntetéshez. A rögtönzött táblára, sebtében, kézzel irták rá: „Dicsőség a világür hőseinek". Igy tették meg a Kremlintől a szovjet történelem kimagasló alakjai, Minyin és Pozsarszkij emlékművéhez vezető hosszu utat.

Moszkva utcáin szokatlan élénkség uralkodik. A rádió immár harmadszor közvetiti a Vosztok—3 felbocsátásáról szóló közleményt, de a hangszórók körül nem gyérül a tömeg. Mindenki ujabb hireket vár az űrrepülésről.

A Vosztok—3 közben sikerrel folytatja utját. 1962 augusztus 11-ike a szovjet emberek ujabb ünnepnapja lett. Büszkeséggel vegyes figyelemmel követik honfitársuk utját s meg vannak győződve arról, hogy sikerrel tér majd vissza a földre.

A harmadik szovjet űrhajós édesanyja nyilatkozik

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Anna Nyikolajevna, Andrian Nyikolajev, a harmadik szovjet űrhajós anyja kijelentette, végtelen boldogsággal tölti el fia űrrepülése.

„A világ minden anyájának üdvözletemet küldöm ezen a napon és szilárd meggyőződésem, hogy gyermekeink nem fogják vérüket ontani ujabb háborukban".

Büszke vagyok rád, volt tanitványomra

CSEBOKSZARI. (Agerpres). TASZSZ:

„Büszke vagyok rád, volt tanitványomra, kedves honfitársam. Kivánom, hogy sikerrel fejezd be kozmikus repülésedet" — mondotta Klavgyija Szemjonova, Andrian Nyikolajev egykori tanitónője.

„A jövőben sok pedagógusnemzedék fáradozik majd azon, hogy Jurij Gagarin, German Titov és Andrian Nyikolajev példáját követő ujabb világűrkutatókat neveljen".

A szovjet kormány üzenete az USA kormányához

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Az Andrian Nyikolajev őrnagy vezette Vosztok—3 szovjet űrhajó sikeres felbocsátása alkalmából a szovjet kormány üzenetet intézett az USA kormányához.

Az üzenet egyebek között igy hangzik: „Az összes országoknak a kozmikus tér békés célu felderitéséhez fűződő közös érdeke kétségtelenül bizonyos kötelezettségeket ró minden államra. Ez azt jelenti, hogy az államoknak tartózkodniuk kell minden olyan akciótól, amely bizonyos mértékben megnehezithetné a kozmikus tér békés célu feltárását, vagy ezen is túlmenően veszélyeztetné az űrhajós életét".

„Ismeretes azonban — hangzik az üzenet —, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya ujabb magaslégköri nukleáris robbantásokat szándékszik végrehajtani. A szovjet tudósok földi és kozmikus megfigyelései azt bizonyitották, hogy az olyan magaslégköri nukleáris robbantás, mint amilyent az Amerikai Egyesült Államok junius 9-én hajtott végre, az űrhajós életét és egészségét veszélyeztető körülményeket idéz elő.

A Szovjetunió kormánya reméli, hogy az USA kormánya tanujelét adja a reá háruló felelősségnek és tartózkodni fog olyan nukleáris robbantástól, amely veszélyeztetné a szovjet űrhajós biztonságát".

A Vosztok-3 szovjet űrhajó sikerrel folytatja útját

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A Vosztok—3 szovjet űrhajó sikerrel folytatja utját. Nyikolajev őrnagy második földkörüli keringése kezdetén, Afrika felett átrepülve, üdvözletét küldte e földrész szabadságszerető népeinek. A Föld harmadik megkerülése alkalmával a szovjet űrhajós jelentette a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a szovjet kormánynak és Nyikita Szergejevics Hruscsovnak, hogy repülése sikerrel folyik. Európa felett átrepülve, Andrian Nyikolajev a következő üzenetet küldte: „Figyelem, figyelem! A Vosztok—3 szovjet űrhajó fedélzetéről melegen üdvözlöm hazám hűséges barátait, a szocialista országok népeit és jókivánságaimat küldöm nekik. Nyikolajev szovjet űrhajós".

A moszkvai televizió közvetitést adott a kozmoszból

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A moszkvai televizió 17 óra 27 perckor közvetitést adott a kozmoszból, a Vosztok—3 űrhajó fedélzetéről. A televizió sok millió nézője látta és hallotta Andrian Nyikolajev, a harmadik szovjet űrhajós beszélgetését a Földdel.

300.000 kilométer a föld körül

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Augusztus 11-én moszkvai időszámitás szerint este 10 óráig a Vosztok—3 űrhajó fedélzetén Nyikolajev őrnagy több mint hétszer kerülte meg a Földet és hozzávetőleg 300.000 km-t tett meg.

A tiz és félórás kozmikus repülése során Nyikolajev űrhajós sokféle és bonyolult feladatot oldott meg: megfigyelés alatt tartotta az űrhajó készülékrendszereinek és berendezéseinek működését, kiigazitotta és beszabályozta a földről kapott utasitásoknak megfelelően a fedélzeti készülékek egyes alkatrészcsoportjait, az űrhajó fedélzetén lévő kilátókon át megfigyeléseket végzett. Ez alkalommal az űrhajós tisztán kivehette a szigeteket, folyókat, tavakat, városokat és településeket.

Az űrhajóval a rádió és a televizió segitségével állandó összeköttetést tartanak. Este 10 óra 40 perckor Nyikolajev Moszkva felett repült át. Ebben az időszakban közvetlenül az űrhajóról közvetitették az űrhajós képét. Nyikolajev a hajónaplóba beirta megfigyeléseinek eredményeit. Közben háromszor étkezett: 12.20-kor reggelizett, 15 órakor ebédelt, 21,50-kor pedig megvacsorázott

Az űrhajós repülési programjának megfelelően, Nyikolajev kétszer vette át a Vosztok—3 kézi irányitását.

A munkaképességnek a sulytalanság állapotában való tanulmányozása céljából az űrhajós felállt székéből és a kabinban járkált. Nyikolajev közlése szerint ilyen feltételek mellett is munkaképes az ember.

Az űrhajós jelentéseiből és a telemetrikus mérésekből megállapitható, hogy a repülés egész időtartama alatt a kabinban normális körülmények uralkodnak. A 7-ik forduló végefelé a kabin levegőjének hőmérséklete 23 C fok volt, a légnyomás 1,1 atmoszféra, a levegő páratartalma 70 százalék. Nyikolajev jól érzi magát.

Miután este tiz órakor az űrhajós megvacsorázott, a repülési programnak megfelelően lefeküdt.

A Vosztok—3 űrhajó repüléséről legközelebb augusztus 12-én reggel adnak ki ujabb közleményt.

Az USA külügyminisztériumának nyilatkozata

NEW YORK. (Agerpres.) — TASZSZ:

Az USA külügyminisztériuma hivatalos nyilatkozatban sikert és szerencsés leszállást kivánt A. G. Nyikolajev szovjet űrhajósnak — jelenti az Associated Press hirügynökség.

Az USA külügyminisztériumának nyilatkozata válasz a Szovjetunió kormányának az USA kormányához intézett üzenetére, amelyben felszólitja, hogy tartózkodjék az űrhajós életét veszélyeztethető nukleáris robbantásoktól.

Az Egyesült Államok — mutat rá a külügyminisztérium nyilatkozata — nem szándékszik semmiféle olyan akciót inditani, amely bármilyen módon ártana a szovjet űrhajós tevékenységének.

Lelkesedés és elismerés kiséri világszerte a VOSZTOK-3 repülését

PARIZS. (Agerpres). G. Dragunov, a TASZSZ tudósitója jelenti:

Villámgyorsan terjedt el Franciaországban az a hir, hogy ismét embert szállitó szovjet űrhajót bocsátottak fel. A többszáz francia és külföldi ujságot tájékoztató France Presse hirügynökség adásait megszakitva közölte a kimagasló eseményt. A TASZSZ párizsi kirendeltségén szünteleniil cseng a telefon: „Gratulálunk önöknek". „Üdvözöljük Nyikolajevet és jó utat kivánunk neki". „Egyszerü párizsi lakos vagyok, önök nem ismerhetnek, de ma együtt örülök a szovjet néppel". „Felhivhatjuk önöket később is? A legapróbb részletek is érdekelnek bennünket"... hangzik minduntalan a telefonban.

★

LONDON. (Agerpres). — TASZSZ:

„Oroszország ma ember által kormányzott űrhajót bocsátott fel, amely elhelyezkedett röppályáján". Ezt a hirt szombaton 10 óra 13 perckor (greenwichi időszámitás szerint) villámhirként közvetitette a Reuter hirügynökség, amely szokásos hiradását megszakitva, részleteket közvetitett a TASZSZ-közleményből.

Az uj kozmikus repülés célkitüzéseivel kapcsolatban, a Reuter hirügynökség emlékeztet I. A. Gagarin és G. Sz. Titov szovjet űrhajós űrrepüléseire.

A londoni rádió ugyancsak félbeszakitotta adását, hogy közölje az uj űrhajós kilövéséről szóló hirt.

★

BONN. (Agerpres). TASZSZ:

A TASZSZ hirügynökség bonni kirendeltségét telefonon értesitette Vuterer, a bochumi obszervatórium helyettes igazgatója, hogy az obszervatórium munkatársainak sikerült felfogniuk a „Vosztok—3" szovjet űrhajóról leadott rádiójelzéseket. Gratulálok a nagyszerü eredményhez — mondotta Vuterer. A „Vosztok—3" űrhajó rádiójelzései tisztán hallhatók.

★

BUDAEST. (Agerpres).

A magyar rádióhallgatók a TASZSZ-közlemény közvetitése után néhány perccel értesültek az A. Nyikolajev űrhajóst szállitó Vosztok—3 űrhajó kilövéséről.

Az Esti Hirlap „Nyikolajev őrnagy, az uj kozmoszkutató" cimmel első oldalon közli a TASZSZ-hirügynökség közleményét.

★

NEW YORK. (Agerpres).

Az a hir, hogy a Vosztok—3 szovjet űrhajó A. G. Nyikolajev őrnagy, szovjet űrhajós irányitásával elhelyezkedett pályáján, minden más hirt háttérbe szoritott az amerikai sajtóügynökségek jelentéseiben. Az Associated Press és a United Press International hirügynökségek jelentették az űrhajó pályáján való elhelyezkedését, az űrrepülés céljait és azt, hogy az űrhajós jól érzi magát.

A szovjet kormány jegyzéke az USA, Anglia és Franciaország kormányaihoz

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

A szovjet kormány az USA, Anglia és Franciaország kormányaihoz intézett jegyzékeiben felhivja a figyelmet a Nyugat-Berlinből kiinduló és a Német DK, a Szovjetunió és a többi szocialista ország ellen irányuló provokációs akciók fokozódására.

A jegyzék rámutat, hogy ezek a provokációk összefüggésben vannak augusztus 13-ával, vagyis azzal a nappal, amelyen a Német DK nyugat-berlini határán életbeléptették a határellenőrzést, illetve határvédelmet, válaszul arra a nagyszabásu bünös kém- és diverziós tevékenységre, amelyet Nyugat-Berlinből a Német DK és más szocialista országok ellen kifejtenek.

A jegyzék emlékeztet arra, hogy az utóbbi időben a nyugat-berlini hatóságok a Német SzK kormányával egyetértésben ujabb komoly provokációkat szerveznek. A legutóbbi napokban nyugat-berlini fasiszták többizben megkisérelték robbantásokkal megsemmisiteni a Német DK határvédelmi berendezéseit. A bombarobbanások sok esetben emberáldozatokat követeltek. Nyugat-Berlinből a Német Demokratikus Köztársaság és más szocialista országok kormányai ellen nyiltan szubverziv akciókra uszitó röplapokat dobnak át.

A szovjet kormány felhivja a figyelmet arra a tényre, hogy a NATO katonai támaszpontjává átalakitott Nyugat-Berlin megszálló hatóságai nemcsak, hogy nem foganatositanak semmiféle intézkedést a nyugat-berlini és a bonni hatóságok provokáló akcióinak megakadályozására, hanem ellenkezőleg minden uton-módon bátoritják azokat.

A szovjet kormány — mutat rá a jegyzék — kijelenti: a provokációs akciókért minden felelősség „a provokációk szervezőire és azokra hárul, akik segédkezet nyujtanak ezekhez a kalandorakciókhoz".

Befejeződött a Casablancai Alapokmányban részvevő országok afrikai gazdasági bizottságának 3. ülésszaka

RABAT. (Agerpres). TASZSZ:

Augusztus 10-én Tangerben befejeződött a Casablancai Alapokmányban részvevő országok afrikai gazdasági bizottságának 3. ülésszaka.

Az ülésszak munkálatai után kiadott közlemény leszögezi: a bizottság ujra elismerte a Conakryban és Kairóban megtartott előző két ülésszakon jóváhagyott gazdaságpolitikai elvek helyességét és hangsulyozta, hogy az afrikai országoknak fel kell szabadulniuk mindennemü külföldi gazdasági uralom alól.

A bizottság kinyilvánitotta szolidaritását a fejlődő országok kairói határozatával, valamint azt az eltökélt szándékát, hogy valóra váltja e határozat irányelveit.

A bizottság ezenkivül — mondja a közlemény — figyelmesen tanulmányozta az Afrikai Gazdasági Tanács, az Afrikai Közös Piac, az Afrikai Fizetési Szövetség, az Afrikai Gazdaságfejlesztési Bank megalakitására s a gazdasági és müszaki együttmüködési megállapodásra vonatkozó egyezmény végrehajtásának gyakorlati eszközeit és módozatait.

A bizottság elhatározta, hogy 1963 januárjában tartja meg legközelebbi ülésszakát.

Az argentinai események komoly fordulatot vettek

Sajtóügynökségi jelentések szerint az argentinai események komoly fordulatot vettek. Guido elnök, hogy megbékitse Toranzo Montero zendülő tábornokot, aki a hadsereg főparancsnokává kiáltotta ki magát, leváltotta Juan Loza tábornok jelenlegi hadügyminisztert, a hadsereg főparancsnokát s helyébe Eduardo Senorans nyugalmazott tábornokot nevezte ki. Senorans egyike azoknak a tiszteknek, akik 1955-ben megszervezték Juan Peron rendszerének megdöntését.

Montero tábornok e kinevezés ellenére — Senorans husz ellenfelének támogatásával — továbbra is a hadsereg főparancsnokaként intézkedik és a Buenos Aires közelében fekvő Palermoban ütötte fel főhadiszállását. A zendülő tábornokok Osirio Arana, nyugalmazott tábornokot jelölték hadügyminiszternek. Roberto Guering ezredes, a palermoi 1-es gépesitett hadosztály vezérkari főnöke, értesitette Senorans tábornokot, hogy a palermoi tisztek nem ismerik el kinevezését. A kormány csapatokat vont össze a hozzá hűséges helyőrségekből és főleg a Campo de Mayo-i nagy katonai támaszpontról. Az elnöki palotát és más intézményeket tankokkal és katonákkal megrakott tehergépkocsikkal vették körül. Ugyanakkor a zendülő tábornok csapatai elindultak a főváros felé.

Guido elnök augusztus 10-én rádió-televiziós felhivást intézett az összes állampolgárokhoz, kérve: „akadályozzák meg, hogy e drámai órák tragikus fejleményekhez vezessenek". Az elnök hangoztatta, hogy a hadseregben „rendkivül sulyos" a helyzet s „még veszélyesebbé válhat".

A kolozsvári Művészeti és Néprajzi Múzeum

(Folytatás a 2. oldalról)

nagybányai iskolát Thorma, Réti, Ferenczy, Iványi-Grünwald vásznai képviselik. Az ujabb nagybányai nemzedék munkájáról Krizsán János, Mikola András, Rácz Péter és Ziffer Sándor, az RNK érdemes művészének alkotásai adnak képet.

Nagy hatást tesznek a látogatóra Octavian Bancila erőteljes realista látásmódról és igazi művészi erőről tanuskodó képei.

A további termekben a szocializmust építő jelenkor művészeinek alkotásai sorakoznak. A hazánkban végbemenő nagy társadalmi átalakulást szemléltető művek mellett a csendéletek, a táj- és arcképek is a máról és a mának szólnak. Ezen a részlegen szép számban képviseltetik magukat a helybeli művészek is: Aurel Ciupe, Nagy Imre, Abódi Nagy Béla, Kovács Zoltán, Miklósi Gábor, Petru Feier, Petre Abrudan, Bene József és többen mások.

Az utolsó teremben mai grafikánkból is kapunk némi izelitőt. Gy. Szabó Béla fametszetei, Erdős Tibor, Hans Hermann, Demian Tassi művei a legkifejezőbbek.

A muzeum szobrászati anyaga is igen gazdag. A legkomolyabb értékeknek Cornel Negrea „Menekülés" cimü kompoziciója, valamint Ion Galea klasszikus tömörségü Pásztorfeje és Ijássza számit.

Boris Caragea „Találkozás" cimü müve hazánk felszabadulásának egyik bensőséges jelenetét ábrázolja. Ezenkivül Vida Géza „Pásztor" és „Bányászok", Szervatiusz Jenő „Toldi" reliefje, Koós Károly „Budai Nagy Antal" kompoziciója és több más alkotás marad meg nagy élményként a látogatókban.

Nyugodtan elmondhatjuk, hogy az 1950-ben létesült kolozsvári Művészeti Muzeum gazdag gyüjteményével eredményesen szolgálja célját: neveli a néptömegeket s ugyanakkor hirdeti szocialista kulturánk eredményeit.

A városi parkban találjuk Kolozsvár másik nevezetes kulturintézményét, az **Erdélyi Néprajzi Muzeumot.** A muzeum gyüjteménye mintegy két évtizedes multra tekinthet vissza. Ez az anyag a néphatalom éveiben tovább gazdagodott.

Mindenekelőtt a kerámia vonja magára a figyelmet. Az alsójárai fazekasmühely teljes felszerelésének és az edénykészités egyes szakaszainak bemutatása után a látogató képet kap az erdélyi fazekas központok termékeiről.

Darabszám és érték szerint az utóbbi években a legjelentősebb gyarapodást kétségtelenül az öltözetnél és lakásban használt textilféleknél észleljük. A román, magyar, német, ukrán és szerb népi viseletek hosszu sora fogadja a látogatót. Megtaláljuk itt a jódi román, a havasmező ukrán, a szilágysági magyar férfi- és női népviseletek szinpompás, gazdag példányait. Találkozunk többek között Bánát tartományi népviselettel is.

A kiállitás utolsó részlege meggyőzően szemlélteti azt, hogy a muzeum nemcsak megőrzője a népmüvészeti haladó hagyományoknak, hanem serkentője is a mai igényeket szemelőtt tartó diszitményeknek. Itt kaptak helyet a kolozsvári Képzőmüvészeti Intézet textilszakos hallgatóinak alkotásai és a különböző kisipari termelőszövetkezetek termékeinek legszebb darabjai. Mindegyik beszédesen bizonyitja, hogyan használhatók fel a népi diszitő elemek mindennapi életünk használati tárgyainak, környezetünknek szebbé, hangulatosabbá tételében.

Mindkét muzeum megérdemli azt, hogy akinek alkalma nyilik rá, néhány órát szenteljen megtekintetésüknek.

Láthatatlan hangjegyek

(Folytatás a 3-ik oldalról)

ban forgó égők felszereltetését. Pedig mibe kerülne az egész? Lejekbe és néhány órai munkába. Igy aztán, az esti órákban — nyolc után — a zenészek ugyancsak meresztgethetik a szemüket, ha meg akarják különböztetni a g—t a h-tól, kilenckor pedig, hogy ugymondjam, teljessé válik a találmány, a láthatatlan hangjegy. Magam sem tudom, minek nevezhetnők hirtelenében az illetékeseknek e kérdéssel kapcsolatos érdektelenségét, mert észszerü takarékoskodásnak semmiképpen sem mondhatnók, hiszen a Maros-partot százával ragyogják be a higanygőzös égők, csak itt — éppen itt! — nincs egy sem.

Minden esetre hangsulyozni kell: tudják meg a láthatatlan hangjegyek „ötletes" feltalálói, hogy mi, e város térzenekedvelő lakói haszontalan találmányukat nem szabadalmazzuk!

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16—92, 30—87, 33—02. Kiadóhivatal: 28—34. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. IOIL. Arad.